

No 28

12.7.2012

HINTA:

4,50 €

Vain
3,50

PERUSTULO

Piileekö kansalaispalkassa ansa?

TUHO

Tulipalo vei koko kodin

TERVEYS

Sairaus uhkaa
Juha Metsäperän
kuuloa

RUOKA

Katariina
Sourin
eksoottiset
herkut

**ANNA JA JANUS HANSKI OVAT
LAPSESTA SAAKKA TUKENEET TOISIAAN**

"HUOLI LOPPUI RAITISTUMISEEN"

MISS AMERIKKA
"Isän vankilatuomio
oli suuri häpeä"

KAIVOKSET
Talvivaaran
ongelmat
heijastuvat
Lappiin

**HANNU
HAUTALA**
"Hyttysetkin
ovat tärkeitä"

ASTRONAUTTI
Vesa Heilalalla
on matkalippu
avaruuteen

UUSI SARJA!

KORKEASAARI
Eläintarhan
uskomattomat
tarinat

LISÄKSI

KUOPIO
NORJAN TRAGEDIA
RAUHANTURVAAJAT
OOPPERAJUHLAT

HOROSKOOPPI
& SARJAKUVAT

11

APUVISA-
PÄHKINÄÄ

7

PÄIVÄN TV-
OHJELMAT

37

ELOKUVA-
ARVIOTA

5

SIVUA
RISTIKOITA

A-lehden

Painotonta menoa

Avaruusreissu. Tätä kirjoittaessa kaksi suomalaista on ostanut itselleen avaruusmatkan.

Vesa Heilala on toinen heistä. – Pitänee soittaa matkatoimistoon ja kysyä, korvaako matkavakuutukseni kaiken. Siis aivan kaiken.

TEKSTI EVE HIETAMIES, KUVAT PETRI MULARI

Vesa Heilala on laskuvarjojääkäri. – Jääkärikoulu kasvatti luonnetta ja uskoa omiin kykyihin.

On tammikuun 21. päivä vuonna 2010. Pöyryllä it-ammattilaisena työskentelevä **Vesa Heilala** kävelee matkatoimisto Arean ovesta ulos pää hieman pyörreksissä.

Mies on juuri ostanut elämänsä matkan – avaruuteen.

– Tammikuun alussa 2010 keskustelin ystäväni **Sami Ruokankaan** kanssa Virgin Galacticin avaruusmatkasta. Olimme yhtä mieltä siitä, että matka sopisi minulle.

– Viikkoa myöhemmin luin, että ensimmäinen suomalainen oli ostanut avaruusmatkan. Sami soitti, että oletko se sinä? Vastasin, että en, mutta luulen olevani seuraava, Heilala, 45, naurahtaa.

– Pelkäsin oikeasti, että matkat myydään loppuun, joten otin välittömästi yhteyttä Areaan. Minulle näytettiin esittelyvideot ja kerrottiin maksuista ja sopimuksista. Sitten maksoin 20 000 dollarin varausmaksun.

– Tapasin myös Suomessa vierailleen Virgin Galacticin kaupallisen johtajan **Stephen Attenboroughin**, joka kertoi lisää avaruusmatkasta. Hän korosti moneen kertaan, kuinka turvallisuus on ykkösasia.

Heilala sulatteli salaisuuttaan jonkin aikaa ja kertoi matkasta vain sisarusilleen sekä lähimmille ystävilleen.

Jyväskylässä asuva sisko **Taru-Maija** tosin arvasi tilanteen heti, kun veli kysyi, onko sisko tietoinen siitä, että suomalaisia on lähdössä avaruuteen. Kahden päivän päästä asia tuli julkisuuteen, kun Vesaa haastateltiin aamutelevisioon.

AVARUUSLENNON MAHDOLLISTAA brittiläinen miljardööri, seikkailija sir **Richard Branson**, jonka yritysrypäs Virgin Group koostuu yli 400 yrityksestä. Vuonna 2004 Branson perusti Virgin Galacticin, joka on New Mexicosta käsin aloittamassa turistilennot avaruuteen.

Matkan on tätä kirjoittaessa ostanut jo 500 ihmistä, Heilalan numero on noin 300.

Avaruudessa on 50 vuoden aikana käynyt noin 500 ihmistä 40 maasta. Seitsemän siviilihenkilöä on maksanut kukin 20 miljoonaa dollaria parin päivän oleskelusta kansainvälisellä avaruusasemalla, ISS:llä.

Myös Bransonille tarjottiin aikanaan samaa mahdollisuutta. Hän mietti asiaa ja tu-

li siihen tulokseen, että on aika kallista. Hän perusti oman avaruuslentoyhtiön.

– Kaikki puhuvat vain rahasta, mutta tässä on toinenkin näkökulma. Virgin Galactic on tehnyt sopimuksen NASA:n kanssa. Turistien lisäksi avaruuteen on määrä viedä myös laitteita ja tutkimusmateriaalia tieteelliseen käyttöön, Heilala huomauttaa.

VESA HEILALA ON niitä, jotka lapsena ahmivat Avaruusmatka-sarjakuvalehtiä ja katsoivat kaikki *Tähtien sota* -elokuvat. Pie-nestä pitäen hän on tuijottanut taivaalle, et-tä jos tuonne joskus pääsisi.

– Kun päätös matkasta oli tehtävä, suurimman painin kävin rahan kanssa: onko minulla siihen varaa?

Matkan hinta on 200 000 dollaria eli 150 000 euroa. Pankkilainaa Heilala otti 114 000 euroa.

– Muilta tullut palaute on pääsääntöisesti ollut positiivista: hieno homma, olet rohkea, käärinliinoissa ei ole taskuja. Jotkut ovat halunneet kertoa, etteivät itse käyttäisi rahojaan näin. Jos matka olisi maksanut 50 000 euroa enemmän, en olisi lähtenyt.

NEW MEXICOSSA SIJAITSEVA Spaceport America on maailman ensimmäinen avaruuslentoihin suunniteltu lentokenttä. Lokakuussa 2010 juhlittiin kolmen kilometrin pituisen kiitoradan valmistumista; kenttä valmistunee lopullisesti tänä vuonna. Bransonin Virgin Galactic on vain yksi kentän käyttäjistä.

Virgin Galactic suunnittelee vievänsä kymmenen vuoden aikana avaruuteen noin 50 000 ihmistä. Jos homma menestyy, seuraava etappi on maan kiertorata.

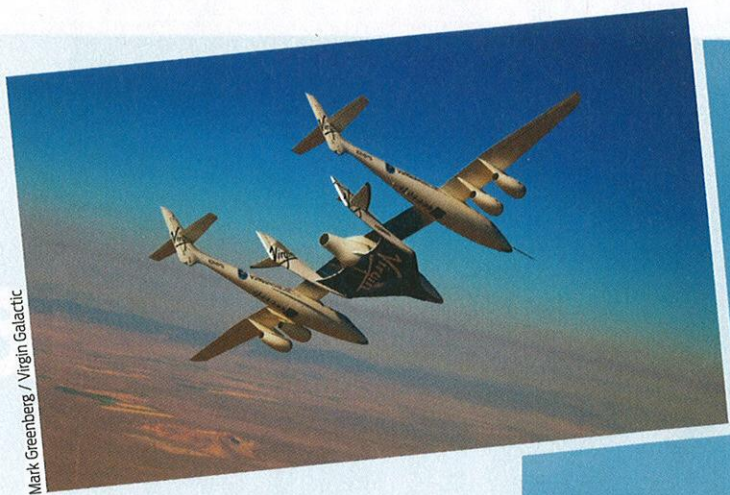
Itse avaruuslento on tarvitaan kaksi konetta. Kaksirunkoinen ”emoalus” WhiteKnightTwo (WK2) vie vatsassaan SpaceShipTwo-aluksen (SS2) matkustajineen noin 15 kilometrin korkeuteen. Sen jälkeen SS2 irrottautuu emoaluksesta, käynnistää rakettimoottorin ja nousee noin 110 kilometrin korkeuteen.

Painottomuudessa vietetään viitisen minuuttia, sen jälkeen kone palaa maahan. Ajallisesti matka kestää noin 2,5 tuntia.

– Maapallon kaaren näkee jo 20 kilometrissä, Vesa Heilala hymyilee.

Ensimmäisen äiti-lentokoneen nimi on VMS (Virgin Mothership) Eve. Eve on Richard Bransonin äidin nimi. Toisen aluksen nimeksi tulee VMS Spirit of Steve Fossett. Fossett oli Bransonin hyvä ystävä, joka kuoli lento-onnettomuudessa 2007.

Ensimmäisen raketin nimi on VSS (Virgin Space Ship) Enterprise. Toisen raketin

Mark Greenberg / Virgin Galactic

nimeksi tulee VSS Voyager. Molemmat nimet ovat tuttuja *Star Trek* -sarjasta, ja ne ovat myös NASA:n sukkuloiden nimiä.

ASIAT ETENEVÄT HITAASTI. Kun avaruusmatkoja alettiin myydä 2005, ajatuksena oli lähteä matkaan pienemmällä aluksella, jossa olisi vain pilotti ja kaksi matkustajaa. Lentojen alkamisajankohdaksi annettiin vuosi 2008.

Lopulta aluksesta päätettiin tehdä isompi: kahden pilotin lisäksi koneeseen tulee mahtumaan kuusi matkustajaa.

Testilentovaihe on kestänyt kaksi vuotta ja jatkuu edelleen. Virgin Galactic sai toukuussa Yhdysvaltojen avaruusviranomaisilta luvan aloittaa testilennot avaruuteen.

Asiakkaat eivät ole ainakaan julkisesti hermostuneet odottamiseen. Vain kymmenen on peruuttanut matkansa.

– Itse ajattelen niin, että mieluummin kymmenen testilentoa liikaa kuin yksi liian vähän, Vesa Heilala tokaisee.

Jos ensimmäinen kaupallinen lento toteutuu tämän vuoden lopulla, Heilalan lento on noin vuoden päästä siitä. Virgin Galactic tiedottaa asioiden edistymisestä suljetun Facebook-ryhmän kautta, ja kerran kuussa tulee sähköpostiin kattavampi tiedote.

– Meiliin tulee myös tarjouksia vuokrata Bransonin Necker-saarelta huone, 20 000 dollaria viikko. Sveitsin laskettelumökin hinta on sentään vain tuhansissa, Heilala hymähtää.

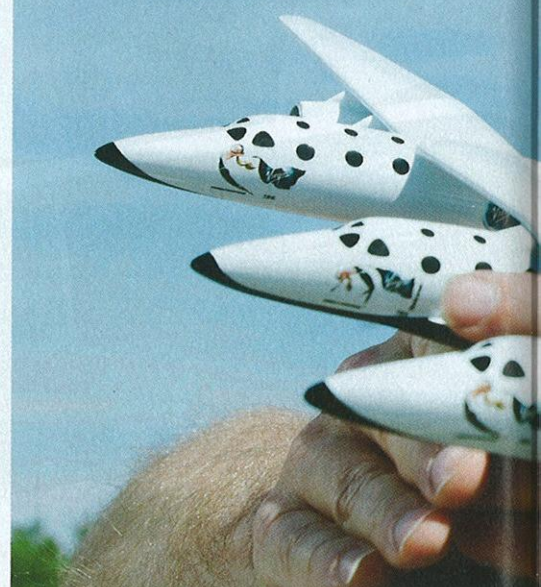
”Lentoemäntää ei ainakaan ole, eikä tarjoiluja tai vessaa.”

LOKAKUUSSA 2011 Vesa Heilala matkusti Amerikkaan, kun Virgin Galactic vihki Spaceport Americassa tulevien avaruusmatkojensa

terminaalin. Tilannetta juhlisti muun muassa Buzz Aldrin, joka astui Kuun kamaralle toisena ihmisenä vuonna 1969.

Paikalla oli myös noin 150 matkan ostanutta sukulaisineen ja ystävineen. 800 vieraille pidettiin lentonäytös, johon osallistuivat sekä WK2 että SS2.

Kaksirunkoisen ”emoaluksen” saattama avaruusalus syöksyy 110 kilometrin korkeuteen.

– Alukset näyttivät hienoilta: puhtailta ja teknisiltä. Koneiden pääsuunnittelijaa Burt Rutania pidetään lentokonesuunnittelupiireissä lähes jumalana.

Keitä taivaalle oikein on lähdessä?

– Ihmisiä, jotka toteuttavat haaveitaan. Kukaan ei mainostanut varallisuuttaan, mutta kyllä se esiin pilkahteli. Iltatilaisuuden sponsorina oli Aston Martin -autotehdas. Kysyin vieruskaverilta, että pitääkö hän siitä autosta. Kaveri kertoi ajavansa mieluummin Bentleyllä.

Moottoripyörällä kulkeva Heilalakin on ostanut itselleen auton, joka on saanut kylkiinsä Suomalainen astronautti -tarrat.

– Se on haitarikattainen Fiat Uno, vuosimallia 1990.

Richard Branson lähtee itse avaruuteen ensimmäisellä lennolla ja aikoo ottaa mukaan vaimonsa, kaksi lastaan sekä yli 90-vuotiaan äitinsä.

Vesa Heilala

- Syntynyt lisalmessa 04.12.1966.
- Siviilisääty: Seurustelee.
- Opinnot: Kauppätieteen maisteri.
- Työpaikka: System Desinger Pöyryn Vantaan konttorilla Information Management -osastolla.
- Harrastukset: moottoripyöräily, matkustaminen, sukeltaminen, kuntoilu, rock-konsertit.
- Motto: Ihmisen pitää toteuttaa unelmiaan – pieniä tai isoja.
- Nettisivu: www.suomalainenastronautti.fi
- Katso video lennosta: www.virgingalactic.com

Avaruusmatkan ovat ostaneet muun muassa entinen Dallas-tähti **Victoria Principal**, laulaja **Sarah Brightman** ja näyttelijä **Aston Kutcher**.

Lennon alaikäraja on 18 vuotta. Terveysvaatimuksista kertoo paljon se, että avaruuteen on lähdössä myös pyörätuolissa istuva professori **Stephen Hawkins**.

VAROITUS LENNON ajankohdasta tulee 100 päivää aikaisemmin.

– Sitten alkaa varmaan jännittää oikeasti. Täytyy soittaa, että kattaako matkakuutukseni kaiken? Siis aivan kaiken, Heilala vitsailee.

Edessä on matka Spaceportiin ja kaksi päivää kestävä koulutus. Lento lähtee kolmantena päivänä.

– Koulutuksen sisältöä en vielä tiedä. Kaiketi opetellaan aluksessa olemista, turvallisuusasioita ja lennolla käyttäytymistä.

– Ennen avaruuslentoa haluan kuitenkin tehdä Zero-G-painottomuuslennon, jotta tiedän, miltä painottomuus tuntuu. Näin voin maksimoida sen viiden minuutin kokemuksen avaruudessa. Painottomuuslentoja järjestetään Euroopassa, Amerikassa ja Venäjällä. Lento maksaa noin 4 000 euroa.

Entä jos jalka murtuu ennen matkaa?

– Sopimuksessa lukee, että jos et sillä hetkellä pääse, neuvotellaan. Eivät harrasta halpalentopolitiikkaa, se herättäisi aika pahaa verta.

MITÄ AVARUUDESSA on edessä?

– Koulutuksen jälkeen istahdan avaruusaluksen Space Classiin. Minulla on mukava penkki, joka laskeutuu makuuasentoon sekä neljä omaa ikkunaa. Matka 15 kilometriin kestää noin tunnin. En tiedä, onko matkalla videoita. Lentoemäntää ei ainakaan ole, eikä tarjoiluja tai vessaa.

– Jännittävimmät hetket ovat ehkä silloin, kun lentäjät alkavat laskea sekunteja ja alus irtoaa emoaluksesta. Kiihtyvyyden aikana on kova meteli, nousu kestää noin 80 sekuntia. Sitten tulee hiljaisuus, liike loppuu. Leijutaan, katsellaan, kenties kuvataan – ikkunasta näkyy maapallo.

– Viiden minuutin päästä alkaa paluu. Lähtökentällä on paluun jälkeen juhlat. Saamme astronautin siivet. Nykymääritelmän mukaan astronautti on henkilö, joka on käynyt sadan kilometrin korkeudessa.

Jos hyvin käy, paluulennolla Suomeen vieruskaverin kanssa saattaa tulla puhe reissaamisesta.

– Sitten voin sanoa, että arvaapas millainen mun edellinen lentoni oli? ●

➤ Vesa Heilala on tällä hetkellä Virgin Galactic -matkailijoiden tapaamisessa Lontoossa. Palattuaan hän bloggaa kokemuksistaan: www.apu.fi.